

Lapszemle.

(—á—é—) A „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ című szaklap f. é. január havi füzetében olvassuk, hogy a felső bajorországi kormányzóság a tiroli árvizek pusztításai alkalmából rendeletileg emlékezteti a kerületi- és erdőhivatalokat azon eszközökre, melyekkel hasonló csapásnak elejét lehet venni s felemlíti az okokat, melyek a szomszédos alp-vidéken a katasztrófát előidézték. E rendeletben igen helyesen s teljes joggal van hangoztatva, hogy az erdőpusztítások s a hegységi erdőterületek újra beerdősítésének elmulasztása okozzák azt, hogy nagyobb és tartósabb esőzések alkalmával a hegységben a lefolyási árkok azonnal megtelnek, s a nagy mennyiségű esővízen kívül hatalmas tömegű kőtörmelék rohan le a völgyekbe; ott a tömérdek víztömeg a folyópartokon átcsapva termékeny vidékeket elpusztít, s a közlekedési vonalakat elrontja. Igaz ugyan, hogy az Alpok északi (bajor) lejtői hasonló veszedelmektől jobban meg van védve, mint a déliek (tiroliak), mindamellett itt is hasonló veszélytől lehet tartani, melyet azonban még most talán meg lehet előzni. Az említett kormányzósági rendelet a bajor hegységi erdők rossz állapotát egyesek kapzsiságának tulajdonítja, minek folytán idő előtt és meg nem fontolva erdőket taroltak le, mértéknélküli alomszedés és legeltetés által az erdőt tönkre tették, s végül az ezelőtt közösen kezelt erdőket egyes birtokrészekké forgácsoltak. Az 1852. évi bajor erdőtörvény részben gondoskodik ezen hátrányok leküzdéséről, ha csak az erdei legeltetés, újra erdősítés, a véderdők korlátolt használata stb. iránt alkotott szabályok kellően követtetnének s az erdészeti és erdőrendészeti hatóságok és ezek segédközegei köteleességekét következetes együttműködéssel teljesítenék, — mire különben a törvény alapján az utóbbi időkben kiadott rendelkezések megemlítésével, ujlag utasítottak is. A törvény azonban minden bajon teljesen nem segíthet. Az erdő azon fontos feladatának, hogy a talajt megkösse és a felesleges vizet visszatartsa, csakis úgy felelhet meg, ha a talaj teljesen és sűrűn be van erdősítve, s ha az erdő gondoztatik és oltalmaztatik: ez azonban a magán tevékenységnek feladata, valamint azon egyesületek közhasznú hatásának, melyek a talajprodukció emelését és a földmivelési állapotok javítását tűzték ki célul. A bajor ministerium már többször kiemelte kibocsátványában a Felső-Bajorországban létező, egyes kerületi gazdasági egyesületekkel kapcsolatos erdészeti osztályoknak sikeres tevékenységét, s a jelen alkalommal is elismeréssel emlékszik meg ezek működéséről s egyszersmint a többi kerületeknek utánzásra méltó például ajánlja. A bajor államerdészet ezen egyesületek buzgó igyekezetét jövőre is, mint eddig, támogatni fogja, főleg a kincstári csemetekertekből magánosok részére olcsó áron átenged-

dendő csemeték által, hogy így a nép a saját valódi érdekét felfogva, az erdőt kellő gondozásban és oltalomban részesítse.

(H.—f.) A „**Quebrachofa.**“ Ezen lap m. é. utolsó füzetében már említés tételgett ugyan a cserzőanyagot tartalmazó quebrachofáról, a nélkül azonban, hogy a fanem, melyből az származik, közelebbről megjelöltetett volna. A „Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen“ m. é. XII-ik füzetében Councler C. erre nézve a következőket közli. A spanyol név „Quebracho“ annyit tesz mint „fejszetörő,“ s ezen név Délamerikában többféle kemény fanemre alkalmaztatik. A Quebracho blanco pld. oly fa, melynek kérge kevés cserzőanyagon kívül Aspidospermin-t [egy sajtáságos Alkaloid] tartalmaz; az Apocyneákhoz tartozik, s botanikus neve Aspidosperma Quebracho. Quebracho flojo ellenben a Jodina rhombifolia-tól ered. A cserzőanyagot dusan tartalmazó és Európába tömegesen importált quebrachofa kétségkívül a Terebinthace-ákhoz tartozik, s valószínűleg nem más mint a *Loxopterygium Lorentzi* Gr., a Quebracho blanco és flojo-tól való megkülönböztetéseül pedig Quebracho colorado vagy rosado névvel jelezik. Csakis ezen növény-species fájából készítik a cserzőanyagdús Quebracho-kivonatokat.

(H.—f.) Eichhoff W. a „**Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen**“ m. é. utolsó füzetében a le nem kérgezett tölgy- és fenyőrudaknak kerítésoszlopokra való alkalmazását határozottan károsnak mondja, s állításának illusztrálására néhány példát hoz fel, u. m.:

Nem ritkán fordul elő, hogy erdei- vagy gyümölcs-csemetekertekben az azelőtt egészséges s erőteljes fácskák *Bostrichusok*, *Buprestidák*, *Cerambyxok* s más ártalmas rovaroktól egyszerre érzékenyen megtámadtatnak anélkül, hogy a tulajdonos annak okát alapszámban ismerné; ha azonban a szakértő jobban figyel, gyakran azt fogja találni, hogy a tulajdonos, illetőleg az erdész, gondatlanságból le nem kérgezett tölgyfarudakat karóknak vagy kerítésnek használt fel, melyekben a rovarok tömegesen fejlődnek. A következő évben, vagy még előbb, mikor a karók már teljesen kiszáradtak és minden tápanyagot elveszítettek, hiányzik a teljesen kifejlődött rovaroknak a közvetlen közelben minden táplálék és a költéshez szükséges hely, miért is utoljára nem marad egyéb hátra, mint hogy az addig egészséges fákat és csemetéket megtámadják; ha pedig ezen kiszáradt karókat lekérgezzük, akkor a szijácsban és a kéreg belső részén gyakran még évek mulva megláthatjuk a *Scolytus [Eccoptogaster] intricatus*-nak könnyen felismerhető számtalan álczameneteit; máskor az említett karókban a *Xyleborus (Bostrichus) dispar*-t vagy *Saxesenii*-t és az igen ártalmas *Buprestidák* közül különösen az *Agrilus olivaceus*-t, *angustatus*-t, *tenuis*-t, *viridis*-t, továbbá a *Chrysobothrys affinis*-t és különféle *Anthaxia* fajokat találhatjuk. Nem kevésbé veszélyes tudvalevőleg a fenyőrudaknak le nem kérgezett állapotban a fennebbi czélokra való

felhasználása, mivel szintén számos kártékony rovar által megszállva, azokat a szomszédos, értékes állabokra átvezetik. Ily módon távol vidékről nevezetesen *Bostrichus curvidens* csemetekertekbe és *Polygraphus pubescens* cseresnyefákra hurczoltatott; előbbi jegenyefenyő-, utóbbi pedig lúczyfenyőkarók által.

Ha tehát erdészek, valamint gazdák is a hasonló hátrányokat ki akarják kerülni, akkor mellőzzék a le nem kérgezett fáknak az említett és más hasonló czelokra való alkalmazását. Ipar-üzleti czelokra való alkalmazásukat tulajdonképen hatóságilag be kellene tiltani.

(Hg.) A „*Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen*“ f. évi 1. füzetében a „kényes, különösen a fenyőfélék magvainak távolabb helyekre való szállításánál követendő csomagolási módjáról“ tesz említést, mely reánk nézve sem lesz érdektelen, a mennyiben tapasztaltuk, hogy az elmúlt években külföldről kapott Douglas-fenyő, Wallonea tölgy magva szállítás közben csirázó képességét elveszítette.

A keletindiai angol erdészeti hatóság főnöke, majd minden évben küld a Himalayáról a chorini porosz királyi faiskola részére fenyőféle magvakat. Ezen magvak legelőször egyszerüen papirdobozba lettek csomagolva, de az így érkezettek annyira elveszítették csirázó-képességüket, hogy csak kevés százalék maradt használható. Később azokat körülbelül a mag mennyiséggel egyenlő, lenolajjal itatott szénporral összekeverve zsákokba szállítottak, mely módnál a magvak csiraképességüket majdnem tökéletesen megtartották, csak igen kevés találatott elromlottnak.

Kísérlet tétellett még az *Abies Nordmannia* magvának beónozott pléhdobozokban való szállításával, ezen mód azonban jónak sehogy sem bizonyult, mert daczára annak, hogy az érkezett magvak külső és belső kinézésükre nézve egészen egészséges és jóknak látszottak, azok a levegőnek tökéletes elzárása folytán megfűledtek és csiraképességüket egészen elveszítették.

Ezen kísérletekből azt a következtetést lehet vonni, hogy nagy távolságra való szállításnál a magvakat legcélszerűbb lenolajos szénporral vegyítve zsákokba csomagolni.

Van-e a szarvasnak és őznek epéje?

Sokan teszik azon kérdést, hogy van-e a szarvasnak epéje? miután nála az epe hólyagát felfedezni nem tudják. Ezen kérdésre, mely a vadászok között tudtunkkal még jó részt nyílt kérdésnek tekintetik, a következőkben kívánunk választ adni.